

Overzicht observatievolgsystemen jonge kind

INTRODUCTIE

Bij de keuze van een observatievolgsysteem komen verschillende vragen kijken. Een belangrijke startvraag is of een systeem een doorgaande lijn biedt van voor- naar vroegschool en eventueel nog verder, en tevens welke ontwikkelingsdomeinen geobserveerd worden.

Het spreadsheet is ingedeeld in vier categorieën (van boven naar onder):

- Systemen met een doorgaande lijn van voor- naar vroegschool, waarbij meerdere ontwikkelingsdomeinen geobserveerd worden.
- Systemen met een doorgaande lijn binnen het basisonderwijs met meerdere ontwikkelingsdomeinen.
- Systemen voor de voorschoolse ontwikkeling met meerdere ontwikkelingsdomeinen.
- Systemen voor een specifiek ontwikkelingsdomein.

Met de volgende vragen krijg je een beeld van wat de observatievolgsystemen in het overzicht te bieden hebben. In het onderstaande houden we de volgorde van vragen aan zoals die in het overzicht wordt gehanteerd.

1. Leeftijd

Voor welke leeftijd is het observatievolgsysteem inzetbaar?

- Baby's, dreumesen
- Peuters
- Kleuters
- Hele range van baby tot basisschoolkind (0-12 jaar)

2. Domein

Welke ontwikkelingsdomein(en) kun je met het systeem volgen?

- Taal (t)
- Rekenen (r)
- Motoriek (m)
- Sociaal-emotioneel (se)
- Spel (spel)
- Overig

3. Programmatisch systeem, open systeem of tussenvorm

Sommige observatievolgsystemen omvatten een vast programma met doelen, activiteiten en volgorde (programmatische systemen), waar andere systemen vragen dat gebruikers dit zelf invullen (open systemen) en nog weer andere systemen een tussenvorm hebben waarin bijvoorbeeld doelen kunnen worden toegevoegd (tussenvorm).

Biedt het systeem een programmatisch observatievolgsysteem of een tussenvorm of vrij zelf in te vullen format?

- Programmatisch
- Tussenvorm: bijvoorbeeld doelen of ontwikkelingsaspecten toe te voegen, zelf te kiezen momenten of situaties
- Open, zelf in te vullen format

4. Volgmomenten

Hoe vaak volg je kinderen met het systeem?

- Iedere dag
- Wekelijks
- Maandelijks
- Per thema, bijvoorbeeld zeswekelijks
- Driemaandelijks
- Halfjaarlijks

5. Scoring

Hoe scoort het systeem ontwikkelingsaspecten?

- Geen score
- Beheerst/niet beheerst
- Meerdere niveaus (bijvoorbeeld 4-/5-puntsschaal)

6. Cruciale onderdelen

Sommige systemen hebben een beperkte set doelen die voor alle kinderen gebruikt worden. Als kinderen daarop voldoende scoren is er geen aanleiding voor nader onderzoek. Andere systemen laten in het midden welke onderdelen cruciaal zijn of gaan uit van een brede range aan doelen die bij alle kinderen wordt geobserveerd. Cruciale onderdelen verwijst dus naar de vraag of er een keuze is gemaakt uit onderdelen die cruciaal geacht worden voor de ontwikkeling (tegenover aanvullende observaties).

Benoemt het systeem cruciale doelen, ontwikkelingsaspecten of onderdelen?

- Ja
- Nee

7. Administratiemodule

Hoe ondersteunt het systeem de administratie?

- Niet van toepassing
- Met groepsoverzichten/groepsplannen
- Met een handreiking voor themaplanning
- Met handelingsadviezen

8. Ambitie erkenning RCE

Specifiek voor het kleuteronderwijs: Heeft het observatievolgsysteem de ambitie van erkenning door Research Center voor Examinering en Certificering (RCEC)?

- Ja
- bezig met erkenning
- Nee
- Onbekend